

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 550/2004**2009/EØS/34/19****av 10. mars 2004****om yting av flysikringstjenester i Det felles europeiske luftrom(*)****(tjenesteytingsforordningen)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 80 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske
og sosiale komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾, på
grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 11. desember
2003, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Medlemsstatene har i varierende grad omstrukturert sektoren for nasjonale ytere av flysikringstjenester ved å øke deres grad av handlefrihet og frihet til å yte tjenester. Det er i økende grad nødvendig å sikre at minstekrav knyttet til offentlig interesse oppfylles under de nye vilkårene.
- 2) Rapporten fra høynivågruppen for Det felles europeiske luftrom av november 2000 bekreftet behovet for fellesskapsbestemmelser for å kunne skille

mellom regulering og tjenesteyting og å innføre en sertifiseringsordning med sikte på å ivareta offentlighetens krav, særlig med hensyn til sikkerhet samt for å forbedre avgiftsordningene.

- 3) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 549/2004 av 10. mars 2004⁽⁵⁾ (rammeforordningen) fastsetter rammeregler for opprettelse av Det felles europeiske luftrom.

- 4) Opprettelsen av Det felles europeiske luftrom krever tiltak med henblikk på å ivareta sikker og effektiv yting av flysikringstjenester som er i tråd med organiseringen og bruken av luftrommet som fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 551/2004 av 10. mars 2004 om organisering og bruk av Det felles europeiske luftrom (luftromsforordningen)⁽⁶⁾. Det er viktig å fastsette en harmonisert ramme for yting av slike tjenester, slik at luftromsbrukernes behov møtes og lufttrafikken avvikles sikkert og effektivt.

- 5) Yting av flysikringstjenester som omhandlet i denne forordning er forbundet med en offentlig myndighets utøvelse av rettigheter, som ikke er av en slik økonomisk art at den kan begrunne anvendelse av traktatens konkurranseregler.

- 6) Medlemsstatene har ansvar for å overvåke at flysikringstjenester ytes sikkert og effektivt, og å kontrollere at ytere av flysikringstjenester oppfyller de felles krav som er fastsatt på fellesskapsplan.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 96 av 31.3.2004, s. 10, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 67/2006 av 2. juni 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 44, 7.9.2006, s. 15.

⁽¹⁾ EFT C 103 E av 30.4.2002, s. 26.

⁽²⁾ EFT C 241 av 7.10.2002, s. 24.

⁽³⁾ EFT C 278 av 14.11.2002, s. 13.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 3. september 2002 (EFT C 272 E av 13.11.2003, s. 303), Rådets felles holdning av 18. mars 2003 (EUT C 129 E av 3.6.2003, s. 16) og Europaparlamentets holdning av 3. juli 2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Europaparlamentets resolusjon av 29. januar 2004 og rådsbeslutning av 2. februar 2004.

⁽⁵⁾ Se EUT L 96 av 31.3.2004, s. 1.

⁽⁶⁾ Se EUT L 96 av 31.3.2004, s. 20.

- 8) For at lufttransportsystemet skal virke tilfredsstillende kreves også ensartede og strenge sikkerhetsstandarder for yterne av flysikringstjenester.
- 9) Det bør treffes tiltak for å harmonisere sertifiseringsordningene for flygeledere, for å bedre tilgjengeligheten på flygeledere og fremme gjensidig anerkjennelse av sertifikater.
- 10) Samtidig som det sikres kontinuitet i tjenesteytingen, bør det etableres en felles ordning for sertifisering av ytere av flysikringstjenester, slik at det er mulig å fastsette disse yternes rettigheter og forpliktelser og føre regelmessig tilsyn med oppfyllelsen av disse kravene.
- 11) Vilkår knyttet til sertifikater bør begrunnes objektivt og være ikke-diskriminerende, forholdsmessige og oversiktlige samt forenlige med relevante internasjonale standarder.
- 12) Sertifikatene bør anerkjennes gjensidig av alle medlemsstater, slik at ytere av flysikringstjenester kan yte tjenester i en annen medlemsstat enn den der de ble tildelt sine sertifikater, innenfor sikkerhetskravenes grenser.
- 13) Yting av kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjenester samt luftfartsinformasjonstjenester bør organiseres på markedsvilkår, samtidig som det tas hensyn til de særlige kjennetegn ved slike tjenester og et høyt sikkerhetsnivå ivaretas.
- 14) For å fremme sikker gjennomføring av lufttrafikken mellom medlemsstatene, til nytte for luftromsbrukerne og deres passasjerer, bør sertifiseringsordningen sørge for en ramme som gjør det mulig for medlemsstatene å utpeke ytere av lufttrafikkstjenester uavhengig av det sted de er tildelt sertifisering.
- 15) På grunnlag av en analyse av sikkerhetsvurderinger som er foretatt av medlemsstatene, bør de kunne utpeke én eller flere ytere av flyværtjenester for hele eller deler av det luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde, uten å måtte organisere en anbudsinnbydelse.
- 16) Ytere av flysikringstjenester bør gjennom hensiktsmessige ordninger etablere og opprettholde et nært samarbeid med militære myndigheter som har ansvar for aktiviteter som kan påvirke den allmenne lufttrafikken.
- 17) Regnskapet til alle ytere av flysikringstjenester bør i størst mulig grad muliggjøre innsyn.
- 18) Innføringen av harmoniserte prinsipper og vilkår for tilgang til driftsdata bør lette ytingen av flysikringstjenester og luftromsbrukernes og lufthavnenes drift innenfor en ny ramme.
- 19) Vilkårene for avgiftsfastsettelse som får anvendelse på luftromsbrukere, bør være rimelige og oversiktlige.
- 20) Brukeravgifter bør utgjøre vederlaget for anlegg og tjenester som ytere av flysikringstjenester og medlemsstatene stiller til rådighet. Brukeravgiftenes nivå bør stå i forhold til kostnadene, idet det tas hensyn til målene om sikkerhet og økonomisk effektivitet.
- 21) Luftromsbrukere må ikke forskjellsbehandles med hensyn til yting av likeverdige flysikringstjenester.
- 22) Ytere av flysikringstjenester tilbyr visse anlegg og tjenester som er direkte knyttet til driften av luftfartøyer, og kostnadene for disse bør de kunne dekke inn etter prinsippet om at brukeren betaler, det vil si at luftromsbrukere bør betale for de kostnadene de er opphav til, ved eller nærmest mulig bruksstedet.
- 23) Det er viktig å sikre at kostnadene som slike anlegg og tjenester gir opphav til, er oversiktlige. Alle endringer i avgiftssystemet eller -nivået bør derfor forklares overfor luftromsbrukerne. Slike endringer, eller investeringer som planlegges av yterne av flysikringstjenester, bør forklares som del av en informasjonsutveksling mellom yternes administrasjonsorganer og luftromsbrukerne.
- 24) Det bør være rom for å avpasse avgiftene og dermed bidra til en maksimering av kapasiteten til systemet som helhet. Økonomiske oppmuntringstiltak kan være et nyttig middel til å framskynde innføringen av utstyr på bakken eller i luften som øker kapasiteten, å belønne gode ytelser eller kompensere for ulempene ved å velge mindre gunstige flygeruter.

- 25) I forbindelse med de avgifter som innkreves for å oppnå en rimelig avkastning på aktiva, og i direkte sammenheng med de besparelser som følger av effektivitetsforbedringer, bør Kommisjonen undersøke muligheten for å opprette en reserve med sikte på å redusere virkningen av en plutselig økning i avgiftene for luftromsbrukere i perioder med lavere trafikknivåer.
- 26) Kommisjonen bør undersøke muligheten for å innføre midlertidig økonomisk støtte til tiltak for å øke kapasiteten i Europas flygekontrollsystem som helhet.
- 27) Kommisjonen bør i samarbeid med Eurocontrol, nasjonale tilsynsmyndigheter og luftromsbrukere regelmessig vurdere fastsettelsen og innkrevningen av avgifter for luftromsbrukere.
- 28) Siden opplysninger som gjelder ytere av flysikringstjenester er særlig følsomme, bør nasjonale tilsynsmyndigheter ikke røpe opplysninger som omfattes av taushetsplikt, uten at dette berører innføringen av en ordning for overvåking og offentliggjøring av disse tjenesteyternes prestasjoner —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALLMENT

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Denne forordning omhandler, innenfor rammeforordningens virkeområde, yting av flysikringstjenester i Det felles europeiske luftrom. Formålet med denne forordning er å fastsette felles krav til sikker og effektiv yting av flysikringstjenester i Fellesskapet.

2. Denne forordning får anvendelse på yting av flysikringstjenester for allmenn lufttrafikk, i samsvar med rammeforordningen og innenfor dens virkeområde.

Artikkel 2

De nasjonale tilsynsmyndigheters oppgaver

1. De nasjonale tilsynsmyndighetene nevnt i rammeforordningens artikkel 4 skal sørge for relevant tilsyn med anvendelsen av denne forordning, særlig med hensyn

til sikker og effektiv drift hos ytere av flysikringstjenester som yter tjenester i det luftrommet som hører inn under ansvarsområdet til medlemsstaten som utpekte eller opprettet den berørte myndighet.

2. For dette formål skal hver nasjonale tilsynsmyndighet organisere hensiktsmessige inspeksjoner og undersøkelser for å kontrollere at kravene i denne forordning oppfylles. Den berørte yter av flysikringstjenester skal lette dette arbeidet.

3. Når det gjelder funksjonelle luftromsblokker som omfatter luftrom som hører inn under ansvarsområdet til flere enn én medlemsstat, skal de berørte medlemsstater inngå en avtale om tilsyn som fastsatt i denne artikkel med hensyn til ytere av flysikringstjenester som yter tjenester i tilknytning til blokkene. Medlemsstatene kan inngå en avtale om tilsyn som fastsatt i denne artikkel med hensyn til en yter av flysikringstjenester som yter tjenester i en annen medlemsstat enn den der tjenesteyteren har sitt hovedforetak.

4. De nasjonale tilsynsmyndighetene skal treffe hensiktsmessige tiltak for nærmere samarbeid med hverandre, for å sikre tilfredsstillende tilsyn med ytere av flysikringstjenester som innehar et gyldig sertifikat fra én medlemsstat, og som også yter tjenester i tilknytning til luftrommet som hører inn under en annen medlemsstats ansvarsområde. Slikt samarbeid skal omfatte avtaler med henblikk på håndtering av saker med manglende oppfyllelse av relevante felles krav som fastsatt i artikkel 6 eller vilkårene fastsatt i vedlegg II.

Artikkel 3

Godkjente organisasjoner

1. De nasjonale tilsynsmyndighetene kan beslutte helt eller delvis å delegerer inspeksjonene og undersøkelsene nevnt i artikkel 2 nr. 2 til godkjente organisasjoner som oppfyller kravene fastsatt i vedlegg I.

2. En godkjenning som gis av en nasjonal tilsynsmyndighet, er gyldig i hele Fellesskapet i en treårsperiode, som kan forlenges. De nasjonale tilsynsmyndighetene kan pålegge enhver godkjent organisasjon som er etablert i Fellesskapet, å foreta disse inspeksjonene og undersøkelsene.

*Artikkel 4***Sikkerhetskrav**

Kommisjonen skal, i samsvar med framgangsmåten nevnt i rammeforordningens artikkel 5 nr. 3, bestemme og vedta Eurocontrols sikkerhetskrav (Eurocontrol Safety Regulatory Requirements, ESARR) med senere endringer, innenfor denne forordnings virkeområde, som skal være obligatoriske i henhold til Fellesskapets regelverk. Henvisninger til slike ESARR skal kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 5***Godkjenning av flygeledere**

Kommisjonen skal snarest mulig etter ikrafttredelsen av denne forordning, dersom det er relevant, framlegge et forslag for Europaparlamentet og Rådet om godkjenning av flygeledere.

KAPITTEL II

REGLER FOR TJENESTEYTING*Artikkel 6***Felles krav**

Felles krav til yting av flysikringstjenester skal fastsettes etter framgangsmåten nevnt i rammeforordningens artikkel 5 nr. 3. De felles krav skal omfatte følgende:

- tekniske og driftsmessige kvalifikasjoner og egnethet,
- systemer og prosesser for sikkerhets- og kvalitetsstyring,
- rapporteringssystemer,
- tjenestenes kvalitet,
- økonomisk soliditet,
- ansvar og forsikringsdekning,
- eierforhold og organisasjonsstruktur, herunder forebygging av interessekonflikter,
- menneskelige ressurser, herunder hensiktsmessige rekrutteringsplaner,
- sikkerhet.

*Artikkel 7***Sertifisering av ytere av flysikringstjenester**

1. Yting av alle flysikringstjenester i Fellesskapet skal være underlagt medlemsstatenes sertifisering.

2. Søknader om sertifisering skal framlegges for den nasjonale tilsynsmyndigheten i medlemsstaten der søkeren har sitt hovedforetak og eventuelt sitt forretningskontor.

3. De nasjonale tilsynsmyndigheter skal utstede sertifikater til ytere av flysikringstjenester når de oppfyller de felles krav nevnt i artikkel 6. Sertifikatene kan utstedes enkeltvis for hver type flysikringstjeneste som definert i rammeforordningens artikkel 2, eller for en pakke med slike tjenester, blant annet når en yter av lufttrafikkjenester, uavhengig av rettslig status, driver og vedlikeholder sine egne kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingssystemer. Sertifikatene skal kontrolleres regelmessig.

4. Sertifikatene skal angi yterne av flysikringstjenesters rettigheter og forpliktelser, særlig luftromsbrukernes adgang til tjenester på grunnlag av likebehandling, særlig med hensyn til sikkerhet. Sertifiseringen kan være underlagt bare vilkårene angitt i vedlegg II. Slike vilkår skal være objektivt begrunnede, sikre likebehandling, være forholdsmessige og oversiktlige.

5. Uten hensyn til nr. 1 kan medlemsstatene tillate yting av flysikringstjenester i hele eller deler av luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde uten sertifisering i tilfeller der yteren av slike tjenester tilbyr dem primært til andre flybevegelser enn allmenn lufttrafikk. I slike tilfeller skal den berørte medlemsstat underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om sin beslutning og om hvilke tiltak som er truffet for å sikre at de felles krav i størst mulig omfang oppfylles.

6. Uten at artikkel 8 berøres og med forbehold for artikkel 9 gir utstedelse av sertifikater ytere av flysikringstjenester mulighet til å tilby sine tjenester til andre ytere av flysikringstjenester, luftromsbrukere og lufthavner i Fellesskapet.

7. De nasjonale tilsynsmyndighetene skal overvåke oppfyllelsen av felles krav og vilkårene som er knyttet til sertifikatene. Nærmere opplysninger om overvåkingen skal tas med i de årlige rapportene som medlemsstatene skal framlegge i henhold til rammeforordningens artikkel 12 nr. 1. Dersom en nasjonal tilsynsmyndighet finner at innehaveren av et sertifikat ikke lenger oppfyller slike krav eller vilkår, skal den treffe hensiktsmessige tiltak samtidig som den sikrer at tjenestene opprettholdes. Slike tiltak kan omfatte tilbakekalling av sertifikatet.

8. En medlemsstat skal anerkjenne ethvert sertifikat som er utstedt i en annen medlemsstat i samsvar med denne artikkel.

9. Medlemsstatene kan i unntakstilfeller utsette overholdelsen av denne artikkel utover datoen som følger av artikkel 19 nr. 2, med seks måneder. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om en slik utsettelse og begrunne den.

Artikkel 8

Utpeking av ytere av lufttrafikkjenester

1. Medlemsstatene skal sørge for at det ytes lufttrafikkjenester med enerett innenfor bestemte luftromsblokker som tilhører luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde. For dette formål skal medlemsstatene utpeke en yter av lufttrafikkjenester som innehar et sertifikat som er gyldig i Fellesskapet.

2. Medlemsstatene skal fastsette de utpekte tjenesteyternes rettigheter og forpliktelser. Forpliktelsene kan omfatte vilkår for rettidig levering av relevant informasjon som gjør det mulig å identifisere alle flybevegelser i luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde.

3. Medlemsstatene kan utøve skjønn ved valg av tjenesteyter, forutsatt at sistnevnte oppfyller kravene og vilkårene nevnt i artikkel 6 og 7.

4. Når det gjelder de funksjonelle luftromsblokkene som er fastsatt i samsvar med luftromsforordningens artikkel 5 og som omfatter luftrom som hører inn under flere medlemsstaters ansvarsområde, skal de berørte medlemsstater sammen utpeke én eller flere ytere av lufttrafikkjenester senest en måned før luftromsblokken iverksettes.

5. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommissjonen og de andre medlemsstatene om alle beslutninger

som treffes innenfor rammen av denne artikkel med hensyn til utpeking av ytere av lufttrafikkjenester innenfor bestemte luftromsblokker når det gjelder luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde.

Artikkel 9

Utpeking av ytere av flyværtjenester

1. Medlemsstatene kan utpeke en yter av flyværtjenester til å levere, med enerett, alle eller deler av de meteorologiske dataene for hele eller deler av luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde, idet det tas hensyn til sikkerhetsbetraktninger.

2. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommissjonen og de andre medlemsstatene om alle beslutninger som treffes innenfor rammen av denne artikkel med hensyn til utpeking av en yter av flyværtjenester.

Artikkel 10

Forholdet mellom tjenesteytere

1. Ytere av flysikringstjenester kan benytte seg av tjenestene til andre tjenesteytere som er sertifisert i Fellesskapet.

2. Ytere av flysikringstjenester skal formalisere sine arbeidsforhold med skriftlige avtaler eller tilsvarende juridiske ordninger som angir de bestemte forpliktelser og funksjoner hver enkelt tjenesteyter har, og som muliggjør utveksling av driftsdata mellom alle tjenesteytere når det gjelder allmenn lufttrafikk. Disse avtalene eller ordningene skal meddeles den eller de berørte nasjonale tilsynsmyndigheter.

3. For yting av lufttrafikkjenester skal godkjenning fra de berørte medlemsstater være påkrevd. For yting av flyværtjenester skal godkjenning fra de berørte medlemsstater være påkrevd dersom de har utpekt en tjenesteyter med enerett, i samsvar med artikkel 9 nr. 1.

Artikkel 11

Forholdet til militære myndigheter

Medlemsstatene skal, innenfor rammen av den felles transportpolitikken, treffe de nødvendige tiltak for å sikre at det inngås skriftlige avtaler eller tilsvarende juridiske ordninger mellom vedkommende sivile og militære myndigheter om styringen av bestemte luftromsblokker.

*Artikkel 12***Innsyn i regnskaper**

1. Ytere av flysikringstjenester skal, uansett sin eierstruktur eller juridiske form, utarbeide, framlegge for revisjon og offentliggjøre sine finansregnskaper. Disse regnskapene skal være i samsvar med de internasjonale regnskapsstandarder som Fellesskapet har vedtatt. Når det på grunn av tjenesteyterens rettslige status ikke er mulig å oppnå fullt samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene, skal tjenesteyteren bestrebe seg på å oppnå slikt samsvar i størst mulig grad.

2. Ytere av flysikringstjenester skal i alle tilfeller offentliggjøre en årsrapport og regelmessig underkastes en uavhengig revisjon.

3. Ved yting av en tjenestepakke skal ytere av flysikringstjenester i sine internregnskaper angi de relevante kostnader og inntekter ved flysikringstjenester, fordelt i samsvar med Eurocontrols prinsipper for fastsettelse av kostnadsgrunnlaget for underveisavgifter og beregning av enhetssatser, og dersom det er relevant, føre konsoliderte regnskaper for andre tjenester enn flysikringstjenester, som de ville vært forpliktet til dersom vedkommende tjenester ble levert av atskilte foretak.

4. Medlemsstatene skal utpeke vedkommende myndigheter som skal ha rett til innsyn i regnskapene til tjenesteytere som yter tjenester innenfor luftrommet som hører inn under deres ansvarsområde.

5. Medlemsstatene kan anvende overgangsbestemmelsene i artikkel 9 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder⁽¹⁾ på ytere av flysikringstjenester som faller inn under nevnte forordnings virkeområde.

*Artikkel 13***Tilgang til og beskyttelse av data**

1. Når det gjelder allmenn lufttrafikk, skal relevante driftsdata utveksles i sanntid mellom alle ytere av flysikringstjenester, luftromsbrukere og lufthavner, for å lette deres driftsbehov. Dataene skal brukes bare for driftsformål.

2. Tilgang til relevante driftsdata skal gis til berørte myndigheter, sertifiserte ytere av flysikringstjenester, luftromsbrukere og lufthavner på grunnlag av likebehandling.

3. Sertifiserte tjenesteytere, luftromsbrukere og lufthavner skal fastsette standardvilkår for tilgang til andre av deres driftsdata enn dem som er nevnt i nr. 1. De nasjonale tilsynsmyndigheter skal godkjenne slike standardvilkår. Nærmere regler for slike vilkår skal, dersom det er relevant, fastsettes etter framgangsmåten nevnt i rammeforordningens artikkel 5 nr. 3.

KAPITTEL III

PRISSYSTEMER*Artikkel 14***Allment**

Det skal, i samsvar med kravene i artikkel 15 og 16, utarbeides et prissystem for flysikringstjenester som bidrar til at det oppnås større innsyn med hensyn til fastsettelse, pålegging og innkreving av avgifter for luftromsbrukere. Systemet skal også være forenlig med artikkel 15 i Chicago-konvensjonen av 1944 om internasjonal sivil luftfart og med Eurocontrols avgiftssystem for underveisavgifter.

*Artikkel 15***Prinsipper**

1. Prissystemet skal bygge på de beregnede kostnader for flysikringstjenester som tjenesteyterne pådrar seg til fordel for luftromsbrukerne. Systemet skal fordele disse kostnadene blant brukerkategoriene.

2. Følgende prinsipper skal anvendes ved fastsettelsen av kostnadsgrunnlaget ved beregning av avgifter:

a) Kostnadene som skal fordeles på luftromsbrukerne, er de samlede kostnadene for yting av flysikringstjenester, herunder passende beløp for renter på kapitalinvestering og avskrivning av aktiva samt kostnader til vedlikehold, drift, ledelse og administrasjon.

b) Kostnadene som skal tas i betraktning i denne forbindelse, er anslåtte kostnader i tilknytning til anlegg og tjenester som leveres og iverksettes i henhold til ICAOs regionale flysikringsplan for den europeiske region. De kan også omfatte kostnader som de nasjonale tilsynsmyndigheter og/

⁽¹⁾ EFT L 243 av 11.9.2002, s. 1.

eller godkjente organisasjoner har pådratt seg samt andre kostnader som den berørte medlemsstat og tjenesteyter pådrar seg i forbindelse med yting av flysikringstjenester.

- c) Kostnadene til forskjellige flysikringstjenester skal bestemmes hver for seg, som fastsatt i artikkel 12 nr. 3.
- d) Krysssubsidiert mellom forskjellige flysikringstjenester er tillatt bare dersom den er objektivt begrunnet og dersom den er klart påvist.
- e) Det skal sikres innsyn i kostnadsgrunnlaget for beregningen av avgiftene. Det skal vedtas gjennomføringsbestemmelser for tjenesteyternes framlegging av opplysninger, slik at det er mulig å kontrollere tjenesteyternes prognoser, faktiske kostnader og inntekter. De nasjonale tilsynsmyndighetene, tjenesteyterne, luftromsbrukerne, Kommisjonen og Eurocontrol skal regelmessig utveksle opplysninger.

3. Uten at Eurocontrols avgiftssystem for underveisavgifter berøres, skal medlemsstatene anvende følgende prinsipper ved fastsettelsen av avgifter i henhold til nr. 2:

- a) Avgiftene for flysikringstjenesters tilgjengelighet skal fastsettes etter vilkår for likebehandling. Ved fastsettelsen av de avgifter som pålegges de forskjellige luftromsbrukere for bruk av samme tjeneste skal det ikke gjøres forskjell ut fra nasjonalitet eller brukerkategori;
- b) Fritak for visse brukere, særlig lettere luftfartøyer og statlige luftfartøyer, kan tillates, forutsatt at kostnadene ved slike fritak ikke overføres til andre brukere;
- c) Flysikringstjenester kan gi inntekter som overskrider alle direkte og indirekte driftskostnader og sørger for en rimelig kapitalavkastning, slik at de bidrar til nødvendige kapitalforbedringer;
- d) Avgifteneskalgjenspeilekostnadene ved flysikringstjenester og -anlegg som stilles til rådighet for luftromsbrukerne, idet det tas hensyn til den relative transportkapasiteten til de forskjellige typene berørte luftfartøyer;
- e) Avgiftene skal fremme sikker, effektiv og fungerende yting av flysikringstjenester med sikte på å oppnå et høyt sikkerhetsnivå samtidig som kostnadseffektivitet sikres,

og de skal stimulere til integrert tjenesteyting. For dette formål kan avgiftene brukes til å sørge for

- ordninger, herunder stimulerings tiltak i form av økonomiske fordeler og ulemper, for å oppmuntre ytere av flysikringstjenester og/eller luftromsbrukere til å støtte forbedringer i trafikkflytstyringen, som økt kapasitet og færre forsinkelser, samtidig som et optimalt sikkerhetsnivå opprettholdes. Beslutningen om hvorvidt slike ordninger skal anvendes, er hver medlemsstats eneansvar,
- inntekter til fordel for prosjekter beregnet på å bistå bestemte kategorier luftromsbrukere og/eller ytere av flysikringstjenester med sikte på å forbedre de kollektive flysikringsinfrastrukturene, ytingen av flysikringstjenester og bruken av luftrommet.

4. Gjennomføringsbestemmelsene på områdene som omfattes av nr. 1, 2 og 3 skal fastsettes etter framgangsmåten nevnt i rammeordningens artikkel 8.

Artikkel 16

Kontroll med avgifter

1. Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene sørge for løpende kontroll av at prinsippene og reglene nevnt i artikkel 14 og 15 overholdes. Kommisjonen skal tilstrebe opprettelse av de nødvendige ordninger for å dra nytte av Eurocontrols sakkunnskap.
2. Kommisjonen skal på anmodning fra én eller flere medlemsstater som anser at ovennevnte prinsipper og regler ikke er anvendt korrekt, eller på eget initiativ, undersøke enhver påstand om at de berørte prinsipper og/eller regler ikke er overholdt eller anvendt. Kommisjonen skal innen to måneder etter å ha mottatt en slik anmodning, og etter å ha hørt den berørte medlemsstat og rådført seg med Komiteen for det felles luftrom etter framgangsmåten nevnt i artikkel 5 nr. 2 i rammeordningen, treffe beslutning om anvendelsen av artikkel 14 og 15 og om hvorvidt den aktuelle praksis kan fortsette.
3. Kommisjonen skal rette sin beslutning til medlemsstatene og underrette tjenesteyteren om den, i den grad tjenesteyteren er juridisk berørt. Alle medlemsstater kan henvise Kommisjonens beslutning til Rådet innen en måned. Rådet kan med kvalifisert flertall treffe en annen beslutning innen en frist på én måned.

KAPITTEL IV
SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 17

Tilpasning til den tekniske utvikling

1. Med henblikk på å foreta tilpasninger til den tekniske utvikling kan det gjøres endringer i vedleggene etter framgangsmåten i artikkel 5 nr. 3 i rammeforordningen.
2. Kommisjonen skal offentliggjøre gjennomføringsbestemmelsene som vedtas på grunnlag av denne forordning, i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 18

Fortrolighet

1. Verken de nasjonale tilsynsmyndigheter, som handler i samsvar med nasjonal lovgivning, eller Kommisjonen skal røpe fortrolige opplysninger, særlig opplysninger om ytere

av flysikringstjenester, deres forretningsforbindelser eller kostnadskomponenter.

2. Nr. 1 skal ikke berøre nasjonale tilsynsmyndigheters rett til å offentliggjøre opplysninger dersom de er avgjørende for utførelsen av deres oppgaver; i så fall skal offentliggjøringen være rimelig og ta hensyn til den rettmessige interesse ytere av flysikringstjenester har av å beskytte sine forretningshemmeligheter.

3. Nr. 1 skal dessuten ikke være til hinder for offentliggjøring av opplysninger som ikke er av fortrolig karakter, om vilkår og ytelsesnivå for tjenesteyting.

Artikkel 19

Ikrafttredelse

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
2. Artikkel 7 og 8 trer imidlertid i kraft ett år etter kunngjøringen i *Den europeiske unions tidende* av de felles krav nevnt i artikkel 6.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 10. mars 2004.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

D. ROCHE

Formann

*VEDLEGG I***KRAV TIL GODKJENTE ORGANISASJONER**

Alle godkjente organisasjoner skal

- kunne dokumentere omfattende erfaring fra vurdering av offentlige og private enheter innen lufttrafikksektoren, særlig ytere av flysikringstjenester, og innen andre lignende sektorer på ett eller flere av områdene som omfattes av denne forordning,
 - ha omfattende regler og instruksjoner for regelmessig gransking av nevnte enheter, som skal offentliggjøres og løpende ajourføres og forbedres gjennom forsknings- og utviklingsprogrammer,
 - ikke være kontrollert av ytere av flysikringstjenester, lufthavnledelse eller andre som yter flysikringstjenester eller lufttransporttjenester for kommersielt formål,
 - ha til rådighet betydelig personell for teknikk, ledelse, støtte og forskning i et antall som er tilstrekkelig for de oppgavene som skal utføres,
 - ledes og administreres på en slik måte at den fortrolighet for opplysninger som kreves av administrasjonen, er sikret,
 - være innstilt på å framlegge relevante opplysninger for berørte nasjonale tilsynsmyndigheter,
 - ha bestemt og dokumentert sin politikk, sine mål og sine forpliktelser med hensyn til kvalitet og ha sikret at denne politikken er forstått, gjennomført og overholdt på alle plan i organisasjonen,
 - ha utarbeidet, iverksatt og opprettholdt et effektivt internt kvalitetssikringssystem basert på relevante deler av internasjonalt anerkjente kvalitetsstandarder og som oppfyller EN 45004 (inspeksjonsorganer) og EN 29001, i henhold til IACS Quality System Certification Scheme Requirements,
 - underlegge sitt kvalitetssikringssystem sertifisering av et uavhengig kontrollorgan som er anerkjent av myndighetene i medlemsstaten der organet er etablert.
-

*VEDLEGG II***VILKÅR KNYTTET TIL SERTIFIKATER**

1. Sertifikatene skal angi
 - a) den nasjonale tilsynsmyndighet som har utstedt sertifikatet,
 - b) søkeren (navn og adresse),
 - c) tjenestene som er sertifisert,
 - d) en erklæring om søkerens samsvar med de felles krav som fastsatt i artikkel 6 i denne forordning,
 - e) utstedelsesdato og gyldighetstid for sertifikatet.

 2. Ytterligere vilkår knyttet til sertifikater kan eventuelt gjelde
 - a) luftromsbrukeres tilgang til tjenester, på grunnlag av likebehandling, og slike tjenesters påkrevde ytelsesnivå, herunder nivåer for sikkerhet og samvirkingsevne,
 - b) driftsspesifikasjoner for de berørte tjenestene,
 - c) tidsplanen for levering av tjenestene,
 - d) driftsutstyret som skal brukes for de berørte tjenestene,
 - e) oppdeling av eller restriksjoner på andre tjenester enn dem som er knyttet til yting av flysikringstjenester,
 - f) kontrakter, avtaler eller andre ordninger mellom tjenesteyteren og tredjemann, som gjelder tjenesten(e),
 - g) framlegging av opplysninger som med rimelighet kan kreves for kontroll av tjenestenes samsvar med de felles krav, herunder driftsplaner samt økonomiske data og driftsdata, og betydelige endringer i type og/eller omfang av de flysikringstjenester som ytes,
 - h) alle andre rettslige vilkår som ikke gjelder flysikringstjenester, som vilkår for oppheving eller tilbakekalling av sertifikatet.
-